

УДК 37.091.12-051:373.3:78

Дорошенко Т.В.

ОБ'ЄКТИВНІ ПЕРЕДУМОВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО МУЗИЧНО-ОСВІТНЬОЇ РОБОТИ З МОЛОДШИМИ ШКОЛЯРАМИ

Стаття присвячена визначенню об'єктивних передумов удосконалення підготовки майбутніх учителів початкової школи до музично-освітньої роботи, аналізу, осмисленню процесу становлення та розвитку української системи музичної освіти й виховання, дослідженню проблеми розвитку музичної освіти майбутніх педагогічних кадрів в Україні. Відповідно доцільним став розгляд у статті шляхів розвитку освіти, аналіз упроваджених в освітню практику тогочасних освітніх директив, які позначилися на розвитку загальної музичної освіти та викликали необхідність удосконалення підготовки педагогічних кадрів до музичного виховання школярів, залучення їх до музичної культури в навчально-виховному процесі, визначення етапів розвитку процесу підготовки майбутніх учителів початкової школи до музично-освітньої роботи з молодшими школярами.

Ключові слова: майбутні вчителі початкової школи, підготовка, об'єктивні передумови, молодші школярі, музично-освітня робота, система загальної музичної освіти, історичні періоди розвитку.

Постановка проблеми. Удосконалення процесу підготовки майбутніх учителів початкової школи до музично-освітньої роботи з молодшими школярами вимагає визначення об'єктивних передумов, урахування надбань усього багатвікового минулого, вивчення теорії та практики музичної й педагогічної освіти, опрацювання історичного та теоретико-методологічного аспектів даної проблеми. Об'єктивні передумови удосконалення підготовки майбутніх учителів початкової школи до музично-освітньої роботи випливають з аналізу історико-теоретичного контексту та передбачають урахування основних соціально-економічних, культурно-політичних, геоструктурних та музично-освітнянських складників цього процесу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У педагогічній і музикознавчій науці радянського періоду загальні питання історичного розвитку музично-естетичної освіти розглядали І. Анісімова, О. Апраксіна, Н. Добровольська, А. Каленіченко, Л. Коваль, Д. Локшин, Л. Масол, О. Ростовський, Г. Падалка, О. Рудницька, Т. Танько, Л. Хлебникова, Т. Цвелих, Г. Шевченко та ін. В роботах цих вчених міститься багатий фактичний матеріал, що розкриває тенденції та особливості музично-естетичного виховання в різних регіонах, на окремих історичних етапах.

Останнім часом з'явилося чимало наукових праць, присвячених аналізу педагогічних, просвітницьких та естетичних процесів в Україні. Так, О. Михайличенко стверджує, що в XIX – на початку XX століття діяльність видатних композиторів, музикознавців, музикантів-виконавців, окремих творчих спілок і товариств того періоду значно вплинула на розвиток теорії й практики музично-естетичного виховання молодого покоління та підготовку педагогічних кадрів [5].

Проте, сьогодні ми можемо констатувати зниження ролі мистецької освіти в початковій школі, на що негативно вплинули результати останніх реформ шкільної освіти. Певні позиції державних освітніх документів змушують прогресивну освітянську громадськість звернути увагу на можливі негативні впливи стихійної музичної освіти на виховання молодших школярів. Це зумовило необхідність звернення до аналізу розвитку національної системи музичного виховання учнів з метою врахування кращих традицій і досвіду, здобутого протягом віків, і винайдення сучасних шляхів і методів заохочення школярів до музики, а також підготовки майбутніх учителів початкової школи до музично-освітньої роботи з молодшими школярами.

Особливої актуальності у визначенні об'єктивних передумов удосконалення зазначеної підготовки майбутніх учителів початкової школи набуває розгляд шляхів розвитку освіти, аналіз упроваджених в освітню практику тогочасних освітніх директив, які позначилися на розвитку загальної музичної освіти та викликали необхідність удосконалення підготовки педагогічних кадрів до музичного виховання школярів, залучення їх до музичної культури в навчально-виховному процесі, визначення етапів розвитку процесу підготовки майбутніх учителів початкової школи до музично-освітньої роботи з молодшими школярами.

Мета статті – визначити об'єктивні передумови вдосконалення підготовки майбутніх учителів початкової школи до музично-освітньої роботи, здійснивши аналіз, осмислення процесу становлення та розвитку української системи музичної освіти й виховання, дослідивши проблему розвитку музичної освіти майбутніх педагогічних кадрів в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Різні статуси освітніх закладів, форми навчання та виховання сприяли збереженню в історичному поступу держави цінностей музичної культури, що відіграло значну роль у розвитку музично-освітніх традицій і у духовному вихованні молоді.

Основою для розкриття змісту підготовки вчителя слугують зміни, що відбувалися в початковій школі, тому саме шкільну освіту можна розглядати як замовника підготовки майбутнього вчителя.

Як зазначає А. Ковтун, образ педагога як музично освіченої людини, яка володіє навичками співу, декламування під музику, гри на різних музичних інструментах, притаманний українській ментальності. Інтерес до проблем музичної підготовки вчителів особливо посилюється у ХХ ст. [4].

Важливим етапом розвитку вітчизняної педагогічної освіти були 20-ті рр. ХХ ст. Як зауважує О. Овчарук, у цей період були закладені науково-теоретичні та практичні основи, які забезпечували національну спрямованість розвитку вітчизняної музичної освіти не тільки в досліджуваній період, а й протягом наступного етапу" [7, с. 130].

У 20-ті роки ХХ ст. питання підготовки майбутніх учителів до музичного виховання дітей і молоді активно розробляли Б. Асаф'єв, Н. Гродзенська, С. Шацький, Б. Яворський та інші. Відзначимо, що в ці роки вчителі здобували музичну освіту в таких навчальних закладах: Київська державна консерваторія, музично-драматичні інститути Києва, Харкова, Одеси, музичні технікуми, інститути народної освіти, педагогічні технікуми.

Досліджуючи проблему розвитку музичної освіти майбутніх педагогічних кадрів в Україні, А. Ковтун зазначає, що саме в цей період відомий педагог А. Шеншин констатував виникнення нового терміна "загальна музична освіта". Учений вказував на складну природу зазначеного терміна, де "загальне" є включенням музичної освіти до системи загальної освіти як невід'ємної складової частини, оскільки будь-яка людина, яка одержує загальну освіту в школі, не може й не повинна обійти її музичного складника, якщо хоче бути всебічно й гармонійно розвиненою [4].

У повоєнні роки, незважаючи на труднощі, проблема підготовки вчителів до музичного виховання учнів отримала подальшу розробку в працях представників музичної педагогіки (Н. Ветлугіної, В. Шацької та ін.). Музично-педагогічні ідеї, що розроблялися видатними педагогами, музикантами, ученими та досвід підготовки вчителів до музичного виховання учнів (перша половина ХХ ст.) стали підґрунтям для подальшого розв'язання проблеми підготовки майбутніх учителів до музично-освітньої діяльності.

Значні зміни, які стосувалися цілей, змісту й тривалості шкільної освіти, охоплює період 1956-1971 рр. Так, 50-60-ті рр. пов'язані з діяльністю органів народної освіти щодо здійснення загальної обов'язкової семирічної (восьмирічної) і розширенням середньої освіти, вирішенням тих завдань, які були визначені у зв'язку з розвитком культури.

Основними напрямками реформування змісту початкової освіти були перехід від традиційного концентричного принципу побудови програм до лінійно-концентричного визначення змісту предметів, підвищення теоретичного рівня засвоєння знань, прискорення темпів навчання [3, с. 15]. У програмі 1965 року предмету було повернено назву "Музика", а урок музики вперше розглядався як урок мистецтва.

Зміни, які відбувалися в цілях, змісті й тривалості шкільної освіти в період 1956-1971 рр., вимагали якісно іншого кадрового складу. Започаткуванням системи підготовки вчителів початкових класів у вищій педагогічній школі України можна вважати Постанову Ради Міністрів СРСР "Про додаткові заходи по впорядкуванню підготовки вчительських кадрів у педагогічних учбових закладах" [9]. З 1956 року розпочалася професійна підготовка майбутніх учителів початкової школи з вищою освітою на вперше створених факультетах підготовки вчителів початкових класів у п'яти педагогічних інститутах: Київському, Вінницькому, Бердичівському, Ізмаїльському, Глухівському.

На процес професійної підготовки майбутніх учителів, починаючи з 1969-го року, позитивно впливає видання журналу "Початкова школа", на сторінках якого публікувалися матеріали досліджень науковців лабораторії початкового навчання Інституту педагогіки УРСР (М. Вашуленко, М. Богданович, Т. Горбунцова, Г. Коваль, О. Киричук, О. Савченко, Н. Скрипченко та ін.). У зазначений період здійснювалася підготовка педагогічних кадрів для початкових шкіл за подвійними спеціальностями ("Музика" та "Образотворче мистецтво"), проте вирішення цієї проблеми не знайшло однозначної оцінки.

У 1971-1972 навчальному році відбувся перехід початкової освіти на трирічне навчання за новими програмами та підручниками, у яких особливу увагу було надано проблемі взаємозв'язку навчання й розвитку молодших школярів. У зазначений період поширилися авторські концепції розвивального навчання (В. Давидов, Д. Ельконін, Н. Занков, В. Сухомлинський), активізувалися дослідження психологів і педагогів щодо способів управління навчальною діяльністю школярів (П. Гальперін, Н. Талізїна та інші), оволодіння школярами розумовими прийомами (В. Паламарчук, О. Савченко та інші).

Провідною дослідницькою тематикою стала проблема розвитку пізнавальної активності й самостійності молодших школярів; започатковано експериментальну методику навчання дітей 6-річного віку (Н. Бібік, М. Вашуленко, Л. Коваль, О. Савченко, Н. Скрипченко та інші).

Ці зміни в початковій освіті сприяли зростанню вимог до професійної майстерності вчителя, рівня його науково-теоретичної підготовки та окреслили етап удосконалення вищої педагогічної освіти в умовах реформування початкової школи, який охоплює 1972-1984 рр. [3]. У цей період в Україні було відкрито сім нових педагогічних факультетів. До того ж, було організовано підготовку спеціалістів широкого профілю. Так, студенти мали право отримати додаткову спеціалізацію (керівник шкільного хору, оркестру народних інструментів, хореографічних і драматичних колективів), що давало можливість у майбутньому організувати в школах музично-творчу діяльність учнів. Продовжувався пошук шляхів подальшого розвитку музичної освіти майбутніх учителів в педагогічних університетах з метою розкриття їхніх особистісних якостей, поглиблення загальнокультурного розвитку, стимулювання потягу до прекрасного. Це опосередковано відбивалося на естетичному вихованні учнів.

Особливо значущою була в той період організація хорових колективів, оскільки в хоровому колективі та хоровому виконавстві вбачався не лише розвиток творчого, естетичного відчуття в учнів, а й виховний чинник: розвиток волі, організованості, дисципліни, загальної культури, естетичного смаку. Для виконання таких соціальних замовлень необхідні були відповідні кадри та умови здійснення цих задач. Для цього в процес підготовки вчителів молодших класів вводились функції класного керівника, який міг активно проводити позакласну роботу з учнями. У ній музичне мистецтво мало відігравати велику роль [4].

Отже, незаперечними були успіхи загальноосвітньої школи в розвитку освіти другої половини 50-х – початку 80-х років, проте економічний стан шкіл поступово погіршувався. У 70-х – на початку 80-х років економіка країни опинилася в стані глибокого застою, що позначилося на можливостях фінансування системи освіти.

На початку 80-х років стан народної освіти знову вимагав її реформування. Проголошена реформа загальноосвітньої школи здійснювалася низкою постанов. Нагадаємо лише, що реформа загальноосвітньої й професійної школи визначала необхідність виконання таких основних завдань, серед яких: піднести суспільний престиж учителя <...>, його теоретичну й виробничу підготовку, повністю забезпечити потреби народної освіти в педагогічних кадрах [10, с. 40-41]. Учителям початкових класів надавалась можливість за вибором одержувати додаткову кваліфікацію керівника дитячого хорового колективу, вводились факультативні заняття для надання можливості вчителям одержувати додаткові вміння стосовно музичного виховання дітей, розширювались можливості участі в художній самодіяльності як основній формі музичної освіти студентів немусичних спеціальностей. Держава створювала умови для розкриття творчих здібностей студентської молоді. За сприяння Міністерства вищої та середньої спеціальної освіти СРСР було організовано Всесоюзний фестиваль молоді (1975 р.) з метою широкого оприлюднення найкращого музичного досвіду студентів на радіо, телебаченні, у пресі [6, с. 4-5].

У зв'язку з новими документами реформи постала необхідність внесення змін до основних законодавчих документів про народну освіту, чинних в українській республіці. Реформа школи (згідно з державним документом стосовно Основних напрямів реформи загальноосвітньої й професійної школи) змінила передусім традиційну структуру десятирічної загальноосвітньої школи.

Це законодавство цікавить нас у тому сенсі, що в ньому зафіксовано зміни в початковому навчанні. Початкова трирічна школа перетворювалася на чотирирічну, а навчання в ній починалося з шестирічного віку. Це створювало більш сприятливі умови для загального розвитку учнів, зростання ролі предметів естетичного циклу, забезпечення наступності дошкільної й початкової освіти.

У зазначений період активно досліджували проблеми формування в молодших школярів загальнонавчальних умінь і навичок, прийомів мислення, мотивації учіння, розвитку творчих здібностей у різних видах навчальної діяльності; розробляли проблему розвивального навчання на дидактичному й методичному рівнях; українські вчені вперше створили нові підручники з усіх предметів. У початковій школі широко впроваджували новаторські ідеї та авторські методики ("Школа радості" В. Сухомлинського; "Школа людяності" Ш. Амонашвілі); використовували методи випереджального та індивідуально-диференційованого навчання; розпочали активну розробку теоретичних основ особистісно-орієнтованого навчання й виховання (І. Бех, А. Бойко, О. Савченко та ін.) [3, с. 26-27].

Новий етап змін у початковій освіті та в підготовці майбутніх учителів охоплює 1985-1995 рр. (період оновлення професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи) [3, с. 11]. Реформа загальноосвітньої й професійної школи (1984 р.) сприяла оновленню змісту вищої професійної освіти. У 1984-1985 н. р. Державним комітетом народної освіти СРСР та Міністерством народної освіти УРСР було затверджено новий план спеціальності 2121 "Педагогіка та методика початкового навчання". З метою посилення ефективності викладання предметів у нього було включено семінарсько-практичну форму занять з методичних дисциплін. Також студентам надавали більше можливостей у самостійному

виборі тем для написання курсових робіт з методики початкового навчання. У 1984-1985 н.р. було затверджено експериментальний план спеціальності 2121 "Педагогіка та методика початкового навчання" з додатковими спеціальностями "Музика" та "Образотворче мистецтво".

Етапом прогресивного розвитку вітчизняної концепції музичної освіти, професійного змушнення педагогічних кадрів на засадах відродження Української державності, звернення до національних джерел навчання та виховання учнів і молоді можна вважати 90-ті роки. Цей період характеризувався становленням варіативного підходу до музичного виховання учнів, створенням нових програм з викладання музики (програми А. Авдієвського, Р. Марченко, О. Ростовського, Л. Хлебникової та ін.), що уможлилювалось завдяки гуманістичній спрямованості розвитку освіти в Україні.

У зазначений період з'являється історичний для освітян документ: Державна національна програма "Освіта (Україна XXI століття)", 1993 р. [8].

Так, наприкінці XX століття відбулась докорінна перебудова вищої освіти, підготовки вчителів для музичної освіти учнів на основі демократизації суспільства, утвердження особистісно-орієнтованого підходу до проблем професійного становлення вчителя, що стосувалось його загальнокультурного розвитку як високоосвіченої особистості, інтелігентної людини. Нові програми, навчальні плани середньої школи розширили можливості застосування музичної освіти. Концептуального значення набула дефініція "готовність майбутнього вчителя до музичного виховання учнів" як складна компетентнісна характеристика, яка вміщує музичні знання, методичні уміння, досвід їх використання в навчально-виховному процесі, здатність до професійного самовдосконалення.

Сучасний етап розвитку початкової освіти (1996-2016 рр.) визначається новими законодавчими й концептуальними засадами. У законі України "Про освіту" визначено нові орієнтири розвитку освіти. Метою проголошено всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, розвиток її талантів, розумових і фізичних здібностей, високих моральних якостей, виховання громадян, здатних до свідомого суспільного вибору, саморозвитку та самовдосконалення [2].

Модернізаційні аспекти розвитку освіти відображено в інших законодавчо-нормативних документах: Національній доктрині розвитку освіти у XXI столітті (2002 р.), Концептуальних засадах розвитку педагогічної освіти України та її інтеграції в європейський освітній простір (2004), законі України "Про вищу освіту" (2014), проєкті Концепції розвитку освіти України на період 2015-2025 років, проєкті Закону України "Про освіту". Посилена в цих документах культуротворчої функції освіти спрямовує підготовку вчителів на набуття компетентності в мистецькій галузі, зокрема в її музичному напрямі.

Державний стандарт початкової загальної освіти прийнятий Постановою Кабінету Міністрів від 20 квітня 2011 року № 462, розроблений відповідно до мети початкової школи з урахуванням пізнавальних можливостей і потреб учнів початкових класів, визначає зміст початкової загальної освіти, який ґрунтується на загальнолюдських цінностях та принципах науковості, полікультурності, світського характеру освіти, системності, інтегративності, єдності навчання й виховання на засадах гуманізму, демократії, громадянської свідомості, взаємоповаги між націями і народами в інтересах людини, родини, суспільства, держави. Державний стандарт ґрунтується на засадах особистісно-орієнтованого й компетентнісного підходів, що зумовлює чітке визначення результативного складника засвоєння змісту початкової загальної освіти [1].

Освітні реформи, які впроваджуються від 1996 року, зумовили нові підходи до цілей і змісту підготовки майбутніх учителів початкової школи, методологічну основу якої складають різні філософські підходи: антропологічний, синергетичний, системний, аксіологічний, культурологічний, кожен з яких є значущим у новій гуманістичній парадигмі. Гуманізація професійної підготовки майбутніх учителів ґрунтується на ідеї особистісно-орієнтованого навчання школярів, яка розроблялася ще на початку 90-х років XX ст.

На засадах гуманістичної парадигми були створені Державні стандарти професійної освіти. Державні галузеві стандарти для підготовки майбутніх фахівців з початкової освіти (керівник робочої групи – директор Інституту педагогіки і психології НПУ імені М.П. Драгоманова В.І. Бондар) почали розробляти після прийняття закону України "Про вищу освіту" (2002 р.), а з 2004 року активно впроваджують у практику. Державний стандарт є нормативним документом, у якому закладено нове розуміння цілей і змісту професійної підготовки майбутніх учителів, що має забезпечити їхню готовність до організації навчального процесу з основних предметів базового навчального плану початкової школи [11, с. 1-4].

Суттєвою передумовою внесення корективів у систему підготовки студентів зі спеціальності "Початкова освіта" виступає також зміна освітньої парадигми в сучасній початковій школі. Йдеться про необхідність упровадження принципів і методів розвивального навчання з опорою на можливості мистецтва, підтримку індивідуальності учня та ліквідації перекосів у бік раціонального розвитку дитини за рахунок емоційного, подолання технократичного спрямування навчання вже в початковій школі, де роль учителя в закладанні основ особистісного ставлення дитини до світу музики є особливо суттєвою.

Передумовами оновлення сучасної підготовки майбутніх учителів початкової школи можна вважати: постійний супровід державними документами змін в освітній галузі, удосконалення програм та методичного забезпечення шкільної музичної освіти, упровадження музичної освіти в загальний розвиток майбутніх учителів, поглиблення їхніх знань, творче розкриття кожної особистості, відкриття можливостей самоосвіти, що інтегрувалося в усі спеціальності для підготовки компетентних учителів.

До визначальних передумов оновлення музичної підготовки вчителя початкової школи зараховуємо також потребу в нівелюванні дії чинників, що стримують досягнення професійності. Йдеться про недостатність використання мистецьких важелів у становленні професійної майстерності студентів, зокрема "техніки" педагогічної діяльності (педагогічна мовленнєва інтонація, естетичне відчуття форми під час планування уроку, актуалізація естетико-комунікативних чинників спілкування з молодшими школярами тощо). Важливого значення набуває мистецький розвиток майбутніх учителів для активізації творчого складника їхньої професійної підготовки (здатність до варіативного застосування технологій навчання й розвитку дітей, до педагогічної імпровізації, до створення нових форм і прийомів роботи з учнями).

Висновки. Отже, з'ясовуючи передумови оновлення освіти, зважаючи на певні позитивні звершення та виявлені недоліки в процесі її історичного розвитку, можна стверджувати, що протягом усього періоду освітнього поступу в Україні державні органи, які брали участь у творенні системи освіти країни та її реформуванні, виконували державне замовлення щодо поліпшення її організації та змісту відповідно до наявних політичних та економічних умов. Вони мали позитивні й негативні наслідки в різні історичні періоди. Але в усі часи суспільством була усвідомлена духовна цінність музики та необхідність її застосування у вихованні школярів.

Протягом усього періоду, що передував сучасним настановам підготовки вчителів початкової школи, основною тенденцією було надання музичній освіті загального характеру, наближеного до широкої слухацької аудиторії, у тому числі дитячої. Отже, зауважимо, що визначені нами передумови вказують на основні специфічні проблеми на шляху підготовки вчителів початкової школи до музично-освітньої роботи з молодшими школярами, вирішення яких ми вбачаємо в необхідності посилення використання мистецьких важелів у професійній підготовці вчителів та у необхідності зорієнтувати можливості мистецтва на підготовку вчителів початкової школи за рахунок музично-освітнього спрямування навчання.

Використані джерела

1. Державний стандарт початкової загальної освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/462-2011-p>.
2. Закон України "Про освіту" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>.
3. Коваль Л. В. Професійна підготовка майбутніх учителів у контексті розвитку початкової освіти: технологічний підхід : монографія / Л. В. Коваль. – Донецьк : ЛАНДОН-XXI, 2011. – 330 с.
4. Ковтун А. В. Розвиток музичної освіти майбутніх педагогічних кадрів в Україні (друга половина XX століття) : дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.01 "Загальна педагогіка та історія педагогіки" / Ковтун Анна Володимирівна ; Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди, 2015. – 283 с.
5. Михайличенко О.В. Музично-естетичне виховання дітей та молоді в Україні в другій половині XIX – на початку XX ст.: дис. ... доктора пед. наук: спец. 13.00.01 / О.В. Михайличенко. – Суми, 2007. – 397 с.
6. О проведении первого Всесоюзного фестиваля самодеятельного творчества трудящихся : инструктивное письмо Министерства высшего и среднего специального образования СССР № 10 от 21 февраля 1975 г. // Бюллетень Министерства высшего и среднего специального образования СССР. – 1975. – № 4. – С. 4-5.
7. Овчарук О. Розвиток музично-педагогічної думки в Україні на початку XX ст. (1905-1925) : дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.02 "Теорія і методика музичного навчання" / Овчарук Ольга Володимирівна ; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – К., 2001. – 195 с.
8. Про державну національну програму "Освіта" (Україна XXI століття) [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету Міністрів України від 3 листопада 1993 р. № 896. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/896-93-p>.
9. Про додаткові заходи по впорядкуванню підготовки вчительських кадрів у педагогічних учбових закладах : наказ № 299 від 6 липня 1956 р. // Збірник наказів та розпоряджень Міністерства освіти Української РСР. – 1956. – № 15. – С. 10-14.
10. Про реформу загальноосвітньої і професійної школи : зб. док. і матеріалів. – К. : Політвидав України, 1984. – 110 с.
11. Савченко О. Я. Удосконалення професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів / О. Я. Савченко // Початкова школа. – 2001. – № 7. – С. 1-4.

**OBJECTIVE PRECONDITIONS OF IMPROVEMENT
OF FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHERS' TRAINING
FOR MUSIC AND EDUCATION WORK WITH YOUNG LEARNERS**

The article is concerned with the distinguishing of the objective preconditions of future primary school teachers' training for music and education work. It is dedicated to the understanding of the Ukrainian music and education system formation and development. The article also deals with the investigation of future teachers' staff training for music and education development in Ukraine.

It is appropriate to review the ways of education development, to analyse the educational directives implementation into contemporary teaching practice. It is important to point out that the directives had the impact on the basic music education development and necessitated the improvement of teachers' staff training for music education, their involvement into the musical culture in the educational process, distinguishing the process development stages of future primary school teachers' training for music and education work with young learners.

The study of teachers' training historiography, including music teachers as well, proved the need in the teachers capable to conduct art lessons at high level; showed lack of national concepts of various disciplines teachers' music training; highlighted the preconditions of the relevant concepts origin based on the recognition of the music leading role in the students' education. The article emphasizes that the precondition for the basic music education is basic music education elements implementation into various disciplines teachers' training which has been carried out by opening the relevant additional courses, binary specialties with the aim to solve specific practical tasks – pupils' music education.

Based on the historical materials study and analysis it is concluded in the article that the music education progressive concept has been based on the new methodological basis national rebirth. It is also proved that aesthetic component increase in the future teachers' training greatly enriches and diversifies teachers' musical and educational development process, including the non-music specialties of Education Departments.

It is mentioned in the article that during the whole period preceding the current guidelines for primary school teachers training the main tendency was to generalize music education close to the wide listening audience, including children.

On the basis of the distinguished preconditions the main specific obstacles in the process of primary school teachers' training for music and education work have been identified. Among them are as following: the necessity of art tools use strengthening in the teachers' professional training art; art capacity orientation on primary school teachers' training due to musical and educational course.

Key words: *future primary school teachers, training, objective preconditions, young learners, music and education work, system of basic music education, historical periods.*

Стаття надійшла до редакції 01.11.2016 р.